

Recreatie en toerisme in Wenduine en De Haan

*Inge Laurijssen
onder leiding van Dirk Vanderhallen*

Abstract

This article shows some didactic tools of an excursion for pupils of 13 years. The comparison of the coastal resort Wenduine to resort De Haan reveals the main characteristics of recreation and tourism of the Flemish Coast.

KEYWORDS: coastal tourism – didactic excursion
SLEUTELWOORDEN: kusttoerisme – didactische excursie

1 Inleiding

Dit eindwerk sluit aan bij de leerstof van het 2de jaar van de 1ste graad van het secundair onderwijs; namelijk toeristische landschappen. In het leerplan staan vaak excursies vermeld, maar voor dit thema zijn er geen verplichte excursies opgegeven.

Als globale probleemstelling van dit eindwerk werd geopteerd voor: Wat hebben De Haan en Wenduine te bieden aan de recreant en de toerist en hoe kan dit aanbod vakdidactisch vertaald worden?

Het eindwerk bestaat uit 4 grote delen.

In **deel 1** worden de natuurlijke aantrekkingsfactoren van de kust algemeen theoretisch besproken: de Noordzee met golven en getijden, het strand, de duinen, de polders en het microklimaat.

Er wordt in **deel 2** specifiek gekeken naar de natuurlijke aantrekkingsfactoren van De Haan en Wenduine voor de recreant en de toerist.

In **deel 3** komen de specifieke menselijke aantrekkingsfactoren van De Haan en Wenduine aan bod, zoals de algemene ontwikkeling van het toerisme, de ruimtelijke ontwikkeling van de badplaatsen, het ontstaan en de ken-

merken van De Haan en Wenduine, de verkeerstoegankelijkheid, de verblijfsvoorzieningen, de accommodaties, het specifieke aanbod van De Haan en Wenduine voor de recreant en de toerist, een enquête, de milieuaanpak, het duinenbeleid, extra informatie voor de recreant en de toerist en de discussie rond het plaatsen van de windmolens. Dit gedeelte bevat ook een kleine evaluatie van een enquête die werd uitgevoerd in De Haan en Wenduine.

Deel 4 is tenslotte een praktische verwerking met uitgewerkte excursiebundel voor leerlingen met handleiding voor de leerkracht. De excursiebundel is bestemd voor leerlingen van het tweede jaar van de eerste graad secundair onderwijs.

2 De excursie

De excursie is zo opgesteld dat ze tot doel heeft een vergelijkende studie van de badplaatsen De Haan en Wenduine weer te geven. De badplaatsen worden vergeleken qua uiterlijk, bebouwing, verkeer, toerisme, recreatie en publiek.

Het doel van de excursie is het theoretisch deel te toetsen aan de werkelijkheid. Ook bij leerlingen probeert men begrippen, feiten, relaties en structuren in de klas steeds te baseren op de werkelijkheid. De leerkracht tracht in les-

sen aardrijkskunde zoveel mogelijk te vertrekken vanuit praktische waarnemingen.

De excursiebundel bestaat uit drie delen

2.1 Voorbereidende les

De leerlingen gaan bij het eerste deel van de les atlaskaarten raadplegen. Ze moeten de kuststreek situeren tegenover de buurlanden, België en de provincie West-Vlaanderen. Daarna situeren de leerlingen De Haan in de kuststreek. Ze onderzoeken ook de bereikbaarheid via autowegen en spoorwegen. Ze bepalen hoe ze vanuit Antwerpen en Brussel de Kust kunnen bereiken. Vervolgens onderzoeken ze de verschillende verblijfsmogelijkheden van De Haan.

In het tweede deel van de les gaan de leerlingen op de computer de officiële website van de kust (www.dekust.org) raadplegen. Ze onderzoeken een aantal algemene kenmerken van alle badplaatsen van de kust en bepalen de ligging van Wenduine en De Haan. Daarna focussen ze specifiek op De Haan en Wenduine. De leerlingen surfen naar de officiële site van de gemeente De Haan (www.dehaan.be).

Op het einde van de les krijgen de leerlingen nog de opdracht om enkele foto's van De Haan en Wenduine uit 1950 en uit 2005 met elkaar te vergelijken. De beelden uit 2005 zijn van op dezelfde opnameplaatsen als die uit 1950 gefotografeerd. De leerlingen moeten enkele verschillen opsommen die ze tussen de 2 foto's opmerken.

2.2 Excursie

De excursie is voorzien voor 1 dag.

De leerlingen krijgen bij het vertrek op de bus meteen een aantal doorlopende opdrachten voor de hele excursiedag:

- Welke badplaats -De Haan of Wenduine spreekt jou het meeste aan?
- Bepaal welk vervoersmiddel je zou kiezen om er naartoe te gaan, welk verblijf en voor hoe lang je zou gaan.
- Beargumenteer al je antwoorden grondig, maar bondig!

In de excursiebundel zijn de nodige afdrukken van topografische kaarten en stratenplannen opgenomen. Op het terrein vullen de leerlingen bij elk excursiepunt de bundel in. Ze geven deze bundel op het einde van de dag af ter controle van medewerking, correctheid en zorg.

Bijgaande uittreksels 1 en 2 zijn een selectie van de reeks excursiepunten.

3 De verwerking

De verwerking van de excursie gebeurt in de klas, de volgende les na de uitstap. De leerlingen presenteren onder leiding van de leerkracht hun doorlopende opdracht aan elkaar. De excursiebundels worden overlopen en de besluiten van de excursie komen nog eens grondig aan bod.

4 Besluit

Wellicht kan deze excursie voor leerlingen, die toch regelmatig badplaatsen aan de Kust bezoeken, hen deze met andere ogen leren zien. Misschien kan deze excursiebundel ook inspirerend werken voor andere leerkrachten die een bepaalde badplaats met hun leerlingen willen exploreren.

Bibliografie

- DE GROOTE, P & Vanderhallen, D. (1981), Kust en achterland Vliebergh excursie, KULeuven,.
- DE PUTTER, B. (2005), Duingebied Wenduine – Blankenberge, een nieuw gezicht voor de duinen, Oostende,.
- EISMA, D & FEY, T. (1982), De kust van Rottum tot Calais, Het Spectrum, Utrecht,.
- NIJS, V. & DE BRUYN, R. (2002), De Vlaanderenvakantie-ganger, De Boeck, Antwerpen.
- WINTEIN, W., e.a. (2000), 'Kust en Polder. Landschapseducatie in de Zwinstreek' Provincie West-Vlaanderen, Brugge.

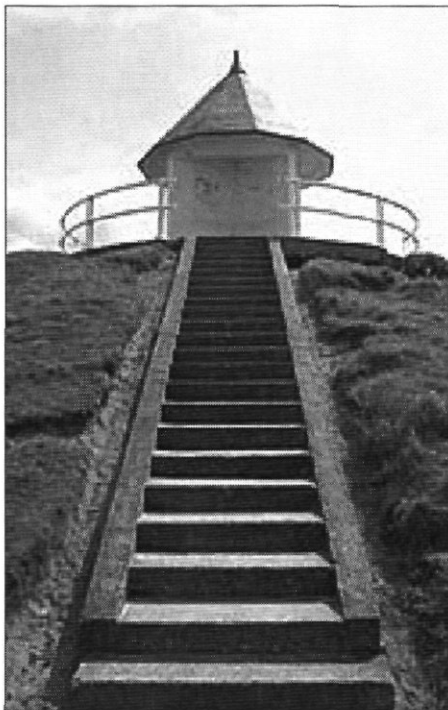
Uittreksel 1

Bij elk excursiepunt moeten de leerlingen het punt aanduiden op hun kaart. Zo moeten ze situeren en oriënteren. Soms word er bij de excursiepunten wat extra uitleg gegeven zoals u bij uittreksel 1 kan zien. De leerlingen moeten zelfstandig de opdracht onderaan uittreksel 1 invullen.

1.1 Excursiepunt 1: spionkop

Duid dit excursiepunt aan op je kaart!

De Spionkop kende een bewogen geschiedenis. Sinds zijn oprichting in maart 1902, werd hij tweemaal volledig vernield. De Duitse bezetter heeft het strategisch belang van het hoge duin benut om er tijdens de wereldoorlogen tuigen te plaatsen die een aanval uit zee moesten helpen verijdelen. In 1943 werd de Spionkop weer vernield. Toen stonden op en rond het duin toestellen die de nadering van geallieerde vliegtuigen moesten verklikken. Men bouwde in 1922 het huisje terug op en het kreeg een schaliedak. In 1955 zou de versie die nu te zien is worden opgetrokken uit puur beton, oersterk, maar toch een tikje minder sierlijk.

Vanwaar komt de naam Spionkop?

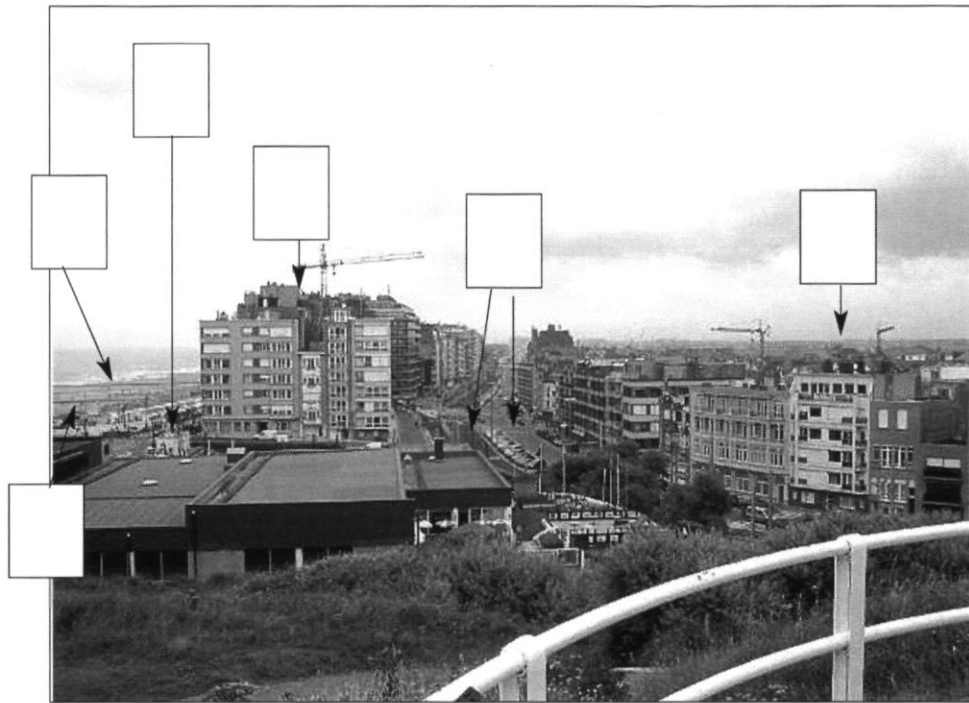
Dat kop staat voor heuvel en vermits het vergezicht er uniek is, kan het een uitgelezen plaats zijn om te bespieden of gade te slaan wat er in een wijde omtrek gebeurt.

1 Welke menselijke en natuurlijke elementen kunnen we herkennen van op de spionkop?

Natuurlijke elementen	Menselijke elementen

Uittreksel 2

2 Sociaal – economische coupe

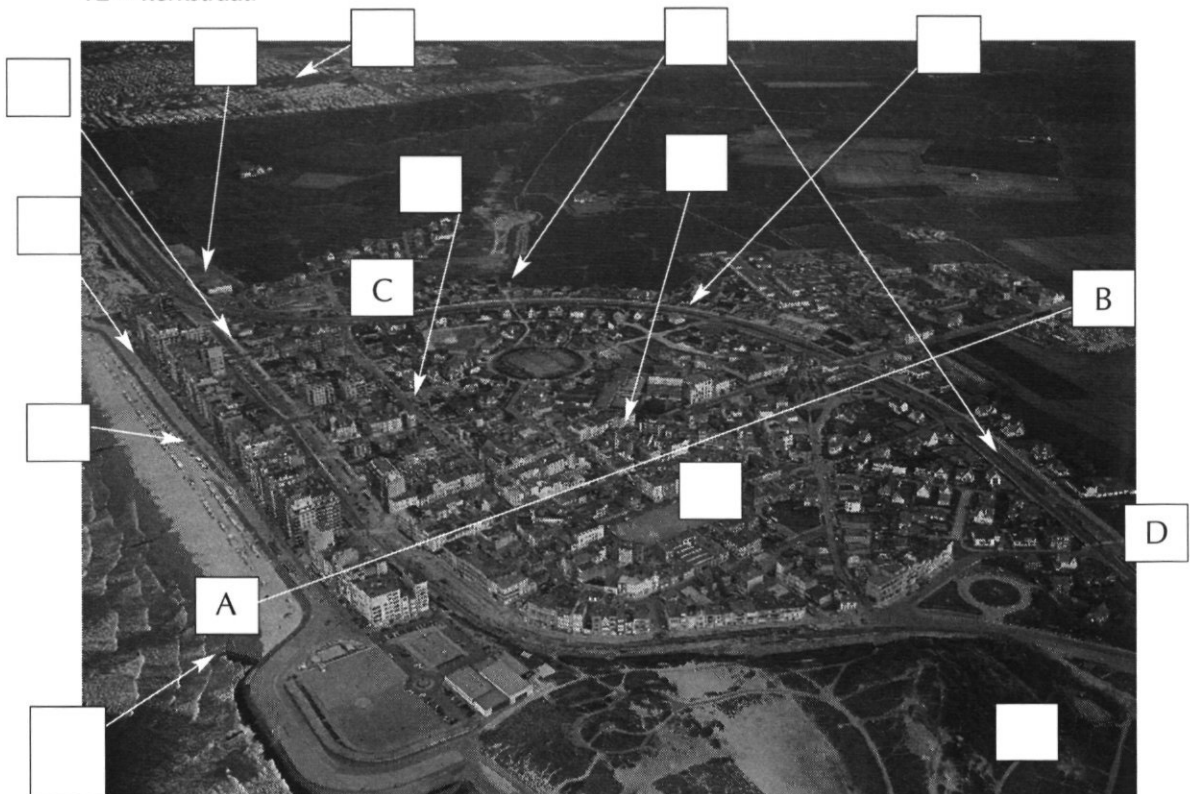

Plaats de cijfers op de juiste plaats op de foto!

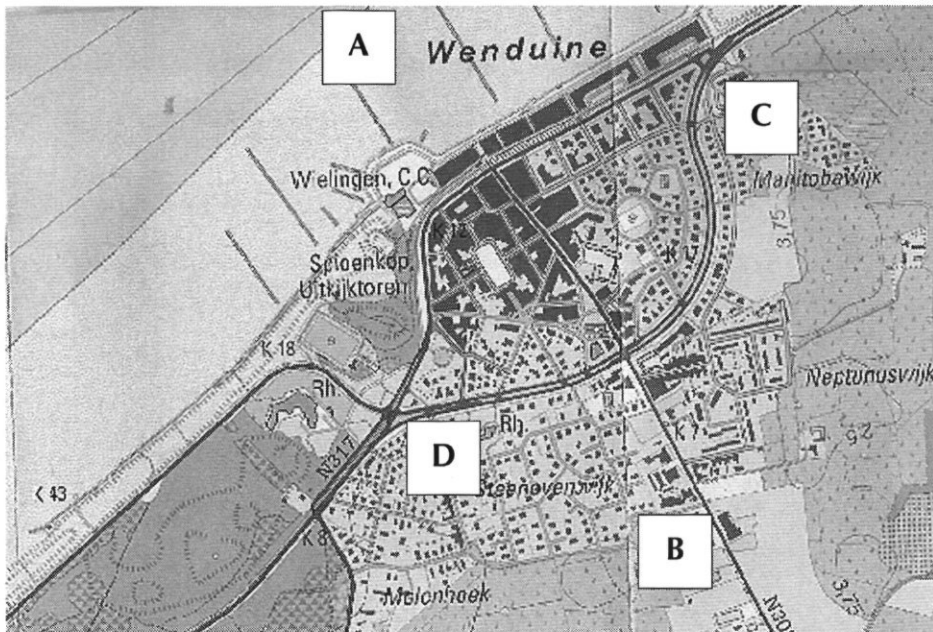
- 1= dijk
- 2= zee
- 3= hoogbouw
- 4= tramlijn en hoofdweg
- 5= strand
- 6= dorpskern

Plaats volgende cijfers op onderstaande foto!

- 1 = dorpskern, 2 = zee, 3 = ringweg (rond Wenduine), 4 = strand, 5 = polders, 6 = campings, 7 = dijk,
- 8 = hoofdweg en tramlijn, 9 = duinen, 10 = hoogbouw, 11 = vakantiehuizen (dorpsrand Wenduine),
- 12 = kerkstraat.

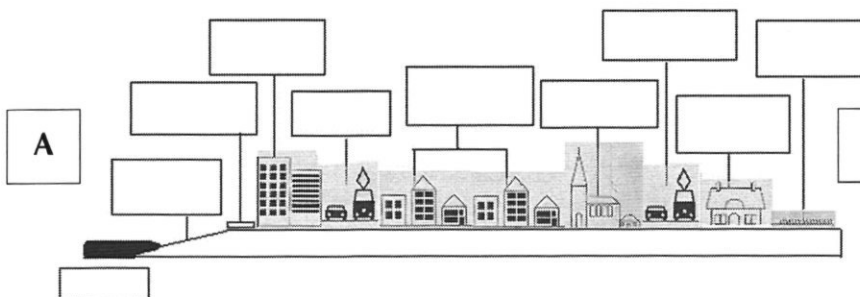

Topografische kaart 1/10 000

Doorsnede A B: plaats de juiste cijfers op onderstaande schets!

Cijfer	Beschrijving
1	Polders en weilanden
2	Strand
3	Hoofdweg en tramlijn
4	Zee
5	Appartementen + horeca (hoogbouw)
6	Dijk
7	Ringweg
8	Oorspronkelijke dorpskern
9	Horeca, handel en bewoning (aaneengesloten bebouwing)
10	Villa's (Open bebouwing)

Bij uittreksel 2 moeten de leerlingen de begrippen op de juiste plaats zetten. De leerlingen moeten enkel nummertjes plaatsen, zo gaat het sneller en moeten ze minder schrijven. We vertrekken steeds van de werkelijkheid en dan gaan we over naar een kaart, model en/of figuur.

